

EEN HELDENSTRIJD

of

DE KAPITEIN DER BOSCHGEUZEN

TWEEDE DEEL

VIJFTIENDE HOOFDSTUK

Lysbeth

Nu er rust in de stad heerschte en Blommaert wachtte op de bevelen van Willem den Zwijger, wien hij onmiddellijk de mare van Oudenaarde's verrassing had laten melden, mocht de Geuzen-aanvoerder zich meer met zijn persoonlijke zaken bemoeien. En hij dacht allereerst aan Lysbeth.

Het meisje wist nog niets van 't vreeselijk lot harer moeder, want de ongelukkige lag ernstig krank in de sierlijke beddekoetse, welke eens aan Mevr. Corteville had toebehoord.

Veerle Deschepper week slechts van haar sponde, om nu en dan haar vader te bezoeken, die immers in 't zelfde gebouw vertoefde, ofschoon tegen zijn wil.

Blommaert wilde nu een nauwkeurig onderzoek instellen naar Lysbeths lotgevallen en de eerste die hij uithoorde, was de moederoverste van de abdij Maagdendale.

De non werd in een koets naar het kasteel gebracht en onmiddellijk voor den kapitein geleid.

Onbevreesd staarde ze den Geuzenhoofdman aan, zonder den haat, welke de ketters haar inboezemden, te kunnen verbergen.

Blommaert doorstond dien vurigen blik zonder zijn kalmte te verliezen en zei bedaard :

— Ik liet u halen, vrouwe, om van u te vernemen, wat er mijn nichte, Lysbeth Lodens, in uw klooster is geschied. Ik gebied u, mij de volle waarheid te zeggen.

— En waarom zoude ik de waarheid verzwijgen, heere ? Weet niet gansch Oudenaarde, dat men ons heilig convent wilde bezoedelen door de aanwezigheid eener kettersche... en bovendien een vrouwe, die gescheiden wilde zijn van haar echtgenoot en dus het Heilig Sacrament des huwelijks schond !

Blommaerts oog fonkelde.

— Vrouwe, bedenk, dat uw meesterschap uit is en let op uw woorden. Gij lastert !

— Ik laster niet, hernam de abdisse. Is die verblinde deerne geen kettersche... en stond ze niet op tegen haar wettigen echtgenoot.

— Wettig ? riep de kapitein uit.

— Wat de Heilige kerke verbonden heeft, zal de mensch niet scheiden ! Lysbeth Lodens was een gescheiden vrouwe en een kettersche en zij mocht onze heilige verblijfplaats niet storen ! Ik moest haar opsluiten !

— Genoeg, genoeg ! kreet Blommaert. Gijlieden hebt steeds den mond vol van heilig ! Ha ! uw heilige pater Antonius hielp een weerlooze maagd naar mijn woning slepen en verbond haar door een heilige handeling aan een heiligen jonkman en zeker bezegelde hij 's avonds zijn heilige daad door een heiligen dronk ! Heilig... heilig ! Ha ! gansch Oudenaarde weet het wat er met mijn arme nichte gebeurde. Neen ! vrouwe, gijlieden werkt in 't verborgen... uw heilige daden mogen 't licht niet zien ! Ha ! Lysbeth was u te zondig... God in den hoogen Hemel ! zij bezoedelde uw heilig convent ! Weet ge dan niet, vrouwe, dat de zeer katholieke landvoogdesse Margaretha zich luide bekloeg over 't gedrag der geestelijkheid, over hun overdaad, hun zeden, hun onge-regeld leven. Heilig... heilig. Zij, die gefolterd, geschroeid, gerekt, gestoken, verbrand, versmoord, onthoofd of geradbraakt werden, zij waren misdadigers, nietwaar, en zij, die hun kruisbeeld bij brandstapel of galge of schavot verhieven...

— Verrichtten een heilig werk, want ze deden een laatste poging een ziele te redden, viel de abdis op heftigen toon in.

— Ja een zeer heilig werk, vrouwe... zeer heilig, heilig, zooals de huidige dienaren der kerke ons leeren ! Maar zij, die stierven en meer moed betoonden dan priester of monnik, welke hen plaagde in de uiterste ure... zij gaven Rome's dienaren welgepaste vermaningen. Maar wat vermoei ik mij hierover te spreken... gij zijt verstompt.

Blommaert gaf bevel pater Antonius binnen te leiden.

De monnik zag bleek, en scheen niet bestand te zijn tegen 't vasten, waarover hij zoo dikwijls gepredikt had, want in zijn korte gevangenschap was de man waarlijk reeds wat vermagerd.

— De rust in den kerker doet u goed, matige pater, licht kondt ge eene geraaktheid krijgen van papperigheid, spotte een der Geuzen, die hem naar Blommaerts kamer bracht.

— Ik wil u ondervragen nopens Lysbeth Lodens, zei de kapitein.

— 't Is een droevige geschiedenis, heere, antwoordde de monnik met de oogen omhoog geslagen. Dat meisje was verliefd op een krijgsman en deze kon haar niet tot vrouwe nemen, want zij was een afgedoold schaap onzer kudde en hij een vroom jonkman. Godsdienst mag geen scheiding brengen tusschen hen, die eensgezind moeten zijn, en Antonius verkwistte wat Latijn, om die meening nader toe te lichten.

— Spreek maar uw moërs tale, onderbrak Blommaert.

't Is de eenigste, die ge kent... en ik moet bekennen, dat ge er u vlot in uitdrukken kunt. Ga voort...

— Och, heere, Lysbeth beminde den jongeling zoo innig, en deze was goed van harte... Lysbeth had hem vroeger in uw hof gelokt, was hem steeds gevolgd en zekeren avond verliet ze haar ouderlijk huis of liever, 't bosch, waar ze met haar ouders toen verbleef, en doolde weemoedig door Oudenaarde...

En toen huwde Antoon Ravels uit medelijden het verdwaalde meisje... en ik, hopende eene ziele tot de kerke terug te voeren, ik sloot den echt. Helaas ! Lysbeth bleef verstokt... ze weigerde tot de H. Kerke terug te keeren... en Ravels had haar eigenlijk moeten overleveren aan de

H. Inkwisitie... maar ik ried hem zachtmoedigheid aan — weer brabbelde de heilige man wat Latijn — en Lysbeth werd naar het vrouwenklooster gebracht. O! hadde ze zich nog bekeerd door den omgang met de vrome zusters... Maar ze bleef verhard... Haar ziele moest gered worden en daarom nam de abdisse strenge maatregelen, ofschoon haar harte bloedde... Heere Blommaert, gij keurt onze handelwijze niet goed, maar gij zijt verdraagzaam... gij zult tenminste vergoelijken wat we deden, want belangstelling voor uw nichte was onze eenige drijfveer!

Blommaert had met gedwongen kalmte geluisterd en nog zweeg hij een wijle... Maar dan sprong hij op, sloeg den pater in 't gelaat, roepende:

— Daar, vuiltong... adder!

Antonius sprong verschrikt achteruit.

— Ik zal u de eere niet aandoen op uw laster te antwoorden, hernam de kapitein der Geuzen, gij, heilige man, schondt 't Sacrament des huwelijks, gij waart de bondgenoot van verdorven kerels als Ravels en Bert... Uw vrienden hebben verantwoording hunner daden afgelegd voor God... morgen zal 't uw beurt zijn! Morgen om tien ure wordt gij op de markt gehangen!

De pater zonk bevend op de knieën.

— Genade, heer, genade! kermde hij.

— Backereel, Heins, Herman Deschepper, Lodens en andere martelaars hadden meer moed om te sterven, zei Blommaert.

— Genade, heer... genade! Ik zal me bekeeren... ik zal een der uwen worden! schreeuwde Antonius.

— Gij een Geus... neen, booswicht, gij zijt die eere niet waardig! Morgen wordt ge gehangen... ge hebt tijd u met God te verzoenen!

En Blommaert gebood zijn dienaren den pater naar den kerker te voeren.

— En breng de abdisse in den kelder nevens den zijnen, zij kan er nadenken over haar heiligheid tot ik nader over haar lot uitspraak hebbe gedaan, vervolgde hij.

Antonius' hulpgeroep klonk door de gangen van 't kasteel.

— Boontje komt om zijn loontje! spotte een der Geuzen. Pater, we zullen voor een sterke koord zorgen, want uw

wijnvat weegt zwaar! Jongen, jammer dat 't lekker leventje uit is! Van hangen krijgt men dorst... maar voor u wordt geen wijn meer geperst!

Blommaert zonk weer zuchtend in zijn zetel en mijmerde. Veerle trad na eenigen tijd binnen.

— Hoe vaart Lysbeth? vroeg Blommaert.

— Zij slaapt heere. Ik kwam u nogmaals over mijn vader spreken.

De kapitein leidde het meisje weder naar den zetel aan zijn zijde en vroeg:

— Wat hebt ge mij te zeggen of te vragen. Veerle?

— Vader is tot andere gedachten gekomen, heere. Hij begeert de vrijheid terug en zal zich rustig gedragen.

— Dat verheugt mij, hij kan gaan, waarheen hij verkiest, antwoordde Blommaert.

— Dank u, heere, murmelde het meisje, en ze wilde opstaan.

— Toef nog even, Veerle, drong de kapitein aan. En wat gaat gij doen, als alles weer rustig is. Zult gij de echtgenoot worden van Pieter den behanger? Ik mag u dat wel vragen, niet waar?

De maagd bloosde hevig, maar antwoordde toch beslist:

— Nooit heere, nooit!

— Hij bemint u toch.

— Er moet wederliefde zijn, heere. En ik ben niet gaarne bij hen die luidruchtig en spottend zingen in dezen beroerden tijd! Hun lachen klinkt mij hemelstergend...

— Gij zijt droefgeestig, nietwaar, hernam Blommaert teeder, haar hand in de zijne nemend.

— En heb ik er geen reden voor? kreet Veerle, in snikken uitbarstend. Ja, sommige dagen ben ik bitter, en dan wenschte ik een man te zijn... maar ik ben toch een vrouw, heere, en wij gevoelen dieper dan de mannen, al verzwijgen wij wat er in ons harte omgaat.

— Veerle, in veel zijn wij gelijk. Ook ik treur, en de opgewonden vroolijkheid van vele Geuzen is eveneens mij een ergernis. Doch ik ben krijgsman... Nu hebt ge me nog niet verteld, wat ge later doen zult.

— Ik heb broerkens en zusterkens heere!

— Die worden nu beter verzorgd, dan gij ooit zult kunnen doen, hoe vol liefde uw harte ook zij.

— Gij spreekt wel, heere, en toch...

— Zult gij zelve geen bescherming behoeven? Denk aan uw arme zuster!

— O, Margaretha... heere, zwijg over die gebeurtenis!

— Ik wil geen wonden openrijten, Veerle, maar u slechts de gevaren onder 't oog brengen.

De maagd rees ontroerd recht...

— Laat me nu naar vader gaan, heere, vroeg ze schier smeekend. Ik kan nu niet over mijn toekomst spreken... Later, heer, zal u veel duidelijk worden!

Blommaert leidde haar naar de deur en zei:

— Ga, ga, Veerle, en vraag uw vader of hij hier wil komen...

De Geuzenhoofdman zuchtte en mompelde:

— Agnes, mijn dierbare Agnes... waarom moest ik u verliezen! En Veerle herinnert mij aan u... En toch, neen, zij is Agnes niet... ik wil Agnes trouwe blijven... ik ben Blommaert niet meer... ik leef slechts voor mijn volk.

Deschepper kwam spoedig.

— Mathys, gij zijt niet boos op mij, nietwaar? zei Blommaert zijn hand grijpend.

— Neen, kapitein, gij zijt verstandig... ik zal mij rustig gedragen, antwoordde de Geus op ernstigen toon. Maar ik ben niet gewoon tusschen vier muren te leven, daarom wil ik heen...

— Gij kunt gaan waarheen ge wilt, Mathys. Maar denk steeds aan onzen strijd, den strijd voor een verheven doel, en bedwing uw gevoelens. Zou ook uw vrouwe u niet zoo toegesproken hebben?

— Zwijg over mijn vrouwe, kapitein... Als ik maar niet aan haar peinze, dan kan ik kalm blijven... Ik zal haar en mijn dochter en mijn zoon, ja, alles wat achter mij ligt, vergeten.

Alleen als wij tegenover de Spanjolen staan, wil ik het gedenken... O God! mocht die ure spoedig slaan!

Deschepper ging heen.

— Was de roode krijgsman maar hier, mompelde Blommaert, dan liet ik Deschepper bewaken maar die geheimzinnige gast is zeker weer aan 't speuren. Mathys meent zijn belofte wel, maar zal hij ze kunnen houden?

Blommaert begaf zich naar de kamer, waar Lysbeth lag. 't Gekleurde glas der hooge Gothische ramen temperde het zonnelicht. Dikke tapijten verdoofden elken voetstap in het rijke weelderige, en toch sombere vertrek. Maar de kranke lag hier rustig, zij, de boerendochter, in het bed eener hoogadelijke dame.

Veerle zat aan haar sponde.

— Zij slaapt nog, fluisterde ze.

Blommaert boog zich over zijn arme nichte en een traan blonk in zijn oog. Zachtkens drukte hij een kus op 't marmewitte voorhoofd, en ging dan ontroerd heen.

— Arm meisje, mompelde hij.

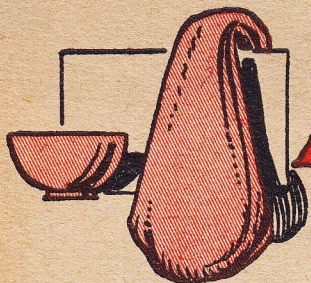
De lasterende woorden van de abdisse en van pater Antonius klonken hem weer in 't oor. Ze was verslingerd op een krijgsman! had de onbeschaamde monnik gezegd.

Blommaert ging onmiddellijk de noodige maatregelen nemen voor de terechtstelling van pater Antonius, die den volgenden morgen gehangen moest worden.

EEN

HELDEN

STRIJD

*of de kapitein
der boschgeuzen*

door A. HANS

EEN

HELDENSTRIJD

OF

De Kapitein der Boschgeuzen

door

A. HANS

EVANGELISATIE DRUKKERIJ

Groendreef, 67, Brussel

1926